



## УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за зверненням заступника Голови Вищого арбітражного суду України щодо офіційного тлумачення пункту 2 розділу V Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні"

м. К и ї в  
1 червня 1999 року  
№ 21-у/99

Справа №2-3/99

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного Суду України:

Тимченка Івана Артемовича – головуєчий,  
Вознюка Володимира Денисовича,  
Євграфова Павла Борисовича,  
Козюбри Миколи Івановича,  
Корнієнка Миколи Івановича,  
Костицького Михайла Васильовича,  
Малинникової Людмили Федорівни,  
Мартиненка Петра Федоровича,  
Мироненка Олександра Миколайовича,  
Розенка Віталія Івановича,  
Савенка Миколи Дмитровича,  
Селівона Миколи Федосовича,  
Скоморохи Віктора Єгоровича,  
Тихого Володимира Павловича,  
Чубар Людмили Пантеліївни,  
Шаповала Володимира Миколайовича – суддя-доповідач,  
Яценка Станіслава Сергійовича,

розглянув питання про відкриття конституційного провадження у справі за зверненням заступника Голови Вищого арбітражного суду України щодо офіційного тлумачення пункту 2 розділу V Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР.

Заслухавши суддю-доповідача Шаповала В.М. та розглянувши матеріали звернення, Конституційний Суд України

#### **у с т а н о в и в:**

1. До Конституційного Суду України надійшло звернення заступника Голови Вищого арбітражного суду України про необхідність в офіційному тлумаченні пункту 2 розділу V Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР щодо можливості застосування зазначеного положення Закону до тих районних рад, які існують, а також щодо трактування словосполучення "урахування думки районних у містах рад та членів територіальної громади цих міст".

Своє клопотання заступник Голови Вищого арбітражного суду України обгрунтовує тим, що міські та районні у містах ради у зв'язку з "нечіткістю приписів" по-різному розуміють зміст Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні". На його думку, офіційне тлумачення пункту 2 розділу V цього Закону значною мірою забезпечить правильне застосування арбітражними судами норм Закону при розгляді справ.

2. Колегія суддів Конституційного Суду України з конституційних звернень (подань) своєю ухвалою відмовила у відкритті конституційного провадження у справі за цим зверненням на підставі пункту 1 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" через відсутність у автора звернення встановленого Конституцією України, Законом України "Про Конституційний Суд України" права на конституційне подання.

3. Конституційний Суд України, погоджуючись з ухвалою Колегії суддів Конституційного Суду України, виходить з того, що частина перша статті 93 Закону України "Про Конституційний Суд України" як підставу для звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України передбачає практичну необхідність у з'ясуванні або роз'ясненні, офіційній інтерпретації положень Конституції України та законів України.

Складнощі у трактуванні законодавства не можуть бути підставою для ухилення суду або уповноваженого органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування від прийняття рішення по суті справи. Арбітражний процесуальний кодекс України забороняє відмовляти "у розгляді справи з мотивів неповноти, неясності, суперечливості чи відсутності законодавства, яке регулює спірні відносини"(частина шоста статті 4).

Однаковість практики застосування законодавства і усунення суперечливості рішень забезпечується шляхом перевірки судових справ у касаційному порядку чи у порядку нагляду, узагальнення практики правозастосування Верховним Судом України і Вищим арбітражним судом України.

У матеріалах, що надійшли від заступника Голови Вищого арбітражного суду України, немає даних про те, як було розглянуто арбітражними судами спори щодо визнання недійсними рішень міських рад про відмову в утворенні у містах з районним поділом районних рад, і про те, що вчинено Вищим арбітражним судом України для з'ясування пункту 2 розділу V Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні".

В зверненні заступника Голови Вищого арбітражного суду України фактично йдеться про надання консультації щодо застосування норм права для вирішення конкретної судової справи. Це було б втручанням у здійснення правосуддя судом загальної юрисдикції.

4. Вищий арбітражний суд України як орган державної влади відповідно до статті 41 Закону України "Про Конституційний Суд України" є суб'єктом права на конституційне подання у випадках, передбачених пунктом 4 статті 13 Закону України "Про Конституційний Суд України", тобто з питань офіційного тлумачення Конституції України та законів України.

Згідно зі статтею 11 Закону України "Про арбітражний суд", Вищий арбітражний суд України діє у складі пленуму Вищого арбітражного суду, президії Вищого арбітражного суду та судових (арбітражних) колегій по розгляду спорів та перегляду рішень, ухвал, постанов.

Право на конституційне подання у випадках, передбачених пунктом 4 статті 13 Закону України "Про Конституційний Суд України", тобто з питань офіційного тлумачення Конституції України та законів України Конституційним Судом України, може бути здійснене Вищим арбітражним судом України у складі пленуму

Вищого арбітражного суду, який, зокрема, має повноваження розглядати питання вдосконалення правового регулювання господарчих відносин, які вносяться президією або членами пленуму Вищого арбітражного суду (стаття 16 Закону України "Про арбітражний суд").

За змістом статті 18 Закону України "Про арбітражний суд" у період між засіданнями пленуму Вищого арбітражного суду України питання щодо практичної необхідності в офіційному тлумаченні певного положення Конституції України або закону України може бути розглянуте і вирішене президією Вищого арбітражного суду України з наступним затвердженням рішення на пленумі.

Здійснення цих повноважень судовою (арбітражною) колегією, Головою Вищого арбітражного суду України та його заступниками, а також президією Вищого арбітражного суду України без наступного затвердження пленумом Вищого арбітражного суду України Конституцією України і законами України не передбачене.

У зверненні заступника Голови Вищого арбітражного суду України і в доданих до нього матеріалах відсутні дані, чи розглядалось на пленумі Вищого арбітражного суду України питання про практичну необхідність в офіційному тлумаченні пункту 2 розділу V Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" і чи приймалась пленумом постанова про звернення з конституційним поданням до Конституційного Суду України або про затвердження відповідного рішення президії Вищого арбітражного суду України.

Враховуючи викладене та керуючись статтею 150 Конституції України, пунктами 1 і 2 статті 45, статтями 50 та 93 Закону України "Про Конституційний Суд України", Конституційний Суд України

#### **у х в а л и в:**

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за зверненням заступника Голови Вищого арбітражного суду України про офіційне тлумачення пункту 2 розділу V Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР у зв'язку з невідповідністю звернення вимогам, передбаченим Конституцією України і Законом України "Про Конституційний Суд України", а також через відсутність у автора звернення встановленого Конституцією України, Законом України "Про Конституційний Суд України" права на конституційне подання.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскарженою.

**КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ**